Energiateollisuus

Energiateollisuus ry:n lausunto

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi sähkömarkkinalain ja maakaasumarkkinalain 12 ja 96 §:n muuttamisesta (HE 45/2025 vp)

Järjestelmää tulee kehittää tehokkaasti ja reilusti

- Verkonhaltijan velvollisuus kehittää tuotantoa palvelevia verkon osia on kannatettavaa, kun verkon osan kehittäminen on järkevää koko verkon näkökulmasta.
- Uuden suurjänniteverkon kehittämisen tulee olla kohtuullista jakeluverkonhaltijan muille asiakkaille sekä verkkoyhtiölle.
- Joustavia liittymissopimuksia tulisi voida solmia myös olemassa olevien liittyjien kanssa perustuen sekä liittyjän että verkonhaltijan vapaaehtoisuuteen.
- Erillisiä linjoja tulisi rakentaa silloin, kun se on sähköjärjestelmän kokonaiskehittämisen kannalta järkevää ja kustannustehokasta. Etäisyyteen perustuva rajaus edistäisi verkkojen kehittämistä kokonaistehokkaasti.
- Erillisiä linjoja ei tulisi sallia alempien jännitetasojen jakeluverkoissa nykyistä laajemmin asiakkaiden tasapuolisen kohtelun varmistamiseksi, kustannustehokkaan verkon rakentamiseksi ja rinnakkaisten jakeluverkkojen rakentamisen välttämiseksi.
- Jakeluverkonhaltijan suurjännitejohtojen hankelupien tarveharkinta ei saa hidastaa verkon kehittämistä.
- Erillisten linjojen vapauttaminen tarveharkinnasta ei saa johtaa tehottomaan verkon kehittämiseen.

Eriarvoinen kohtelu sähköntuotannon liittymismaksuissa ei ole perusteltua

- Pientuotannon liittymismaksuja koskeva vapautus kohtelee sähköverkkojen asiakkaita eriarvoisesti
- Vapautus kannustaa perusteettomasti pilkkomaan tuotantoliittymiä useammaksi pienemmäksi liittymäksi liittymismaksujen välttämiseksi
- Lakimuutosten yhteydessä tulisi kumota säädös*, jolla pienimuotoinen sähköntuotanto vapautetaan liittymismaksuihin sisältyvistä verkon vahvistamisen kustannuksista

*Sähkömarkkinalaki 56§:n 1 momentin 1) kohta

Verkkoinvestointien edellytykset on turvattava

- Energiamurros ja Suomen kilpailukyvyn varmistaminen edellyttävät suurjännitteisen sähköverkkojen merkittävää kehittämistä.
- Verkkoluvallisen verkkotoiminnan taloudelliset edellytykset riippuvat kaikkein eniten verkkotoiminnan hinnoittelun valvontamenetelmistä. Energiavirasto asettaa valvontamenetelmät riippumattomana viranomaisena itsenäisesti.
- Vuoden 2024 alusta voimaantulleet valvontamenetelmämuutokset rajoittavat verkkoyhtiöiden sallittua liikevaihtoa etenkin pitkällä aikavälillä. Käytännössä tämä johtaa tarpeeseen sopeuttaa toimintaa mikä tarkoittaa investointimäärien vähentämistä suhteessa siihen, mikä olisi todellinen investointitarve verkkoihin.
- Riittävien ja oikea-aikaisten verkkoinvestointien mahdollistaminen ja näihin kannustaminen tulisi olla keskiössä myös lainsäädännössä, mikäli halutaan mahdollistaa energiamurroksen ja Suomen kilpailukyvyn edellyttämät verkkoinvestoinnit.

Kiitos!

Ina Lehto

Johtava asiantuntija, Verkot ja palvelut

Ina.lehto@energia.fi

0405705589

